

Алекс Болдин

Чевермето

Не се разбра кой даде тая идея. Слизайки по стъпалата от третия етаж на втория, електрончиците на фирмата, Кайчо и Липо бяха пресрещнати от бившия комсомолски секретар Петелков. Широко ухилен полу на шега, полу наистина той им съобщи, че на тях се е паднала честта да вземат участие в подготовката за приближаващия годишен празник. На въпроса им, каква ще бъде тая подготовка, бившият другар, сега господин Петелков ликуващо издекламира:

– Ами ще печете телетата!

– Кой ли смееше да чупи хатъра на Петелков? Беше един от важните хора в управлението. В някои отношения, думата му се чуваше повече от тая на Шефа.

Настана гробна тишина. Шашардисването беше пълно. След една дълга минута за осмисляне на информацията се чу едно жално:

– И ние ли ще ги дерем? – тъничкият глас бе на Кайчо.

– За това си има хора, вие само ще бъдете асистенти на главния пекар, инспектор Водичков. – Двата „щастливци“ се спогледаха един друг. Не смееха да изказват повече коментари по тая тема. Връцнаха се смутени и вместо надолу, в посока на първоначалната си цел, тръгнаха нагоре към лабораторията си където на спокойствие, при липса на свидетели, щяха на дълго и широко да обсъждат ново поставената задача.

Минаха няколко дена. Двата бъдещи асистенти отчаяно опитваха да се свържат с инспектор Водичков.

Обикаляха през час канцеларията му, звъняха по личния му Джи-Ес-Ем, разпитваха колегите. Напразно! Той сякаш бе потънал вдън земя.

Една сутрин, малко преди работно време го зърнаха пред портала на фирмата и нетърпеливо се забързаха към него. Измъчваха ги един куп доуточняващи въпроси.

По принцип, човек съзрцавайки една човешка навалица, трудно би могъл да не забележи фигурата на инспектор Водичков. Едър и широко скроен млад мъж, той току що бе натъкмил теглото си на вдъхващата респект цифра от сто и шейсет килограма. Преди година беше прекратил състезателната си кариера по плуване и се бе отдал на любимото си хоби, готварството. То обаче си бе направило лоша шега с външния му вид и с кръвното му налягане. Той не можеше да понася жегата и бе остригал главата си на популярната днес прическа „скин хед“. Широко разперени ръце край внушителния корем и разкрачени крака, това бе любимата му и характерна стойка. Външният му вид се довършваше от добре поддържаните черни, оставени да растат на воля, воеводски мустаци.

Сложи му сомбреро на главата, метни му шарено пончо на

плещите, остави го да извика „Оле!“ и човек тутакси би го объркал с дон Хуан, ординареца на Панчо Виля от най-добрите дни на Мексиканската революция.

Щом ги съзря Водичков мигом се усмихна с една широка и детска усмивка и извика:

– Хайде бе асистенти! Къде се мотаате? Елате тук за да уточним програмата.

– Ти къде изчезна, се пита в задачата? – здрависа се с него Липо.

– Значи така! В сряда докарват телетата. Правим марината. Топваме ги в нея и кибичат една нощ в хладилната камера. В четвъртък ги товарим на пикапа и хайде горе на голямата поляна пред хижата. Там ги „обработвам“ и ги качваме на механизацията за да се пекат.

– В хладилната камера?

– Уредил съм с един мой колега, състезател от отбора де. Той има фирма за колбаси, та там ще правим фокусите и завръзълка. От вас, на първия етап се иска само да носите, че всяко едно парче е към сто кило.

– Че това си е цяло говедо!

– Цяло не цяло, това е положението!

– И колко бройки са теленцата?

– Засега само две!

– Засега?

– Е, ако на началството му се ослади можем да приколим и някое и друго шиле. Утре сутрин да сте на линия!

– Каза, че ще ги топнем в марината. Как ще ги топнем?

– Има едни казанчета в колбасарницата, дето десетина души могат да се съберат в тях. Аз тръгвам сега да купувам винцето, подправките и такъмите за нея. Ама вие да не ме подведете... Утре сутрин да сте пред колбасарницата, че сам няма да ги свалям от пикапа я! – Водичков се обърна и с усилие се намъкна в рубинено-червения си „Форд“. Гумите му изсвириха по асфалта и колата запраши на запад, в посока на новите му задачи.

– Мамка му стара! С тия телета ще ни се отели вола. – хлъдна Кайчо. Липо само подсмъркна и си замълча. Не смееше да коментира. Виж някой чул и докладвал на Петелков.

В сряда около обяд Кайчо и Липо, съгласно програмата, виснаха прави пред колбасарския цех. Лятното юлско слънце напичаше жестоко главите им и ги караше обилно да се потят. От вратата на цеха полъхваше характерната сладникова миризма на леш. Десетина едри мухи осви-репели от жегата и миризмата хапеха настървено де що видят живо или

заклано.

От към магистралата светнаха стъклата на червения инспекторски „Форд“, а след него тежко се хлъзна един бял, новичък пикап. Инспектор Водичков с мъка се измъкна от колата и весело подвикна.

– Хайде момчета! Отрочетата ни чакат да ги разтоварим. – Той отвори задната врата на пикапа и пред очите им се ухилиха две едри, прясно одрани стокилограмови добичета. Водичков подхвана предните крака на едното, издърпа го, а двамата електрончици хванаха по един заден. Животното наистина се оказа много тежко. Липо се прегърби като Квазимодо на покрива на Нотр Дам, а Кайчо като по-слаботелесен едва що не седна на плочките. След това той събира сетни сили и ту повдигайки се ту подклеквайки, затътри крака към вътрешността на цеха.

Стройната организация на инспектора веднага си каза думата. Главният майстор-колбасар ги чакаше на средата на цеха, запретнал ръкави на окървавената си бяла престилка.

– Тук! – каза той и посочи една огромна вана от неръждавейка. Тримата юнаци напрегнаха сили и катурнаха жертвата във ваната. Същото се случи и с второто парче.

– Хайде сега да правим марината. – запъхтяно измърмори Водичков. – Я, Кайчо отвори багажника на колата и донеси кашоните.

След миг Кайчо се показа с един голям кашон, пристъпи внимателно по мокрите плочки, за да не се подхлъзне и падне, и го постави на една обкована с ламарина маса. Върна се за да донесе и другите. Водичков отвори кашона и започна да измъква двулитрови бутилки със сухо сунгурларско вино. Сръчно врътваше тирбушона и ги подаваше на Липо, който от своя страна започна да ги излива една по една във ваната. След като трите кашона се изпразниха инспектора отвори четвъртия. В него бяха подредени подправките. Изобилието бе пълно, чер пипер, индийско орехче, дафинов лист, чубрица, джинджифил, соев сос и какво ли още не.

Започнаха да отварят пакетите и да ги изсипват в тавата. В един момент целият колбасарски цех ухаеше вече не на мърша а на индийски ресторант.

Работничките които пълнеха колбасите бяха спрели работа и любопитно наблюдаваха манипулациите на специалните гости.

– Оха-а! – възкликна Кайчо. – Май ще излезе нещо вкусно от тия телета!

– Ама ти съмняваш ли се в мен бе, колега? Трябва да те взема при мен като чирак за да се научиш на готварския занаят. Го-о-тово! Хайде

майсторе! Наливай водата!

При тая подкана Главният майстор на колбасарницата се врътна сръчно, довлече отнякъде един маркуч и започна да допълва ваната с вода.

– Хайде със здраве! Бутни го в хладилната камера, а утре след обяд идваме, за да ги товарим. – заключи Водичков и поведе четата си към изхода.

В ранните следобедни часове на четвъртък, червеният „Форд“ и белия пикап бавно пъплеха нагоре, по стръмния тесен асфалтиран път за хижа „Сълзица“. Приятната прохлада от гъстата букова гора обвяваше челата им и ги наливаше с особено повишено настроение. За изнурените и подтиснати духом електрончици това бе едно истинско, разтоварващо приключение, а за инспектор Водичков повод, да покаже силата на знанията си по готварство. Неговият имидж бе заложен на карта, тъй като за първи път обекта върху който щеше да приложи уменията си бе с такива внушителни размери. Той вярваше в себе си, а бе накарал и шефовете да повярват в него. Сега настъпваше решителният миг за реализацията на идеята.

Поляната пред хижа „Сълзица“ бе ярко огряна от слънцето. Малко стадо телета кротко пасеше досами гората. Два три светло кафяви коня пляскаха с опашки по рояците накацали на тях мухи и току препускаха от място на място наслаждавайки се на волната си свобода. Десетина полиетиленови навеса бяха опънати по цялата тревна площ. Двама електротехници подготвяха малко електротабло за захранване на скарите и хладилните витрини.

Нали при толкова поканен народ се налагаше да се пече скара и охлажда бира. Пред хижата бе сглобен малък подиум, на който щяха да се разхождат и пеят поканените певци.

В горният край на поляната бе построено едно интересно съоръжение от винкел, в средата на което бавно се въртяха два обли стоманени пръта. Четирима човека се суетяха около него и с това веднага се разбра кой е втория екип при печенето на чевермето. Никой уважаващ себе си шеф не би рискувал да остави едно такова отговорно съоръжение без техническа поддръжка.

Двата екипа се здрависаха весело и се създаде оная радостна и възвишена атмосфера, която само едно бъдещо, кулинарно мероприятие може да предизвика.

Двете телета тутакси бяха разтоварени и разпънати под сянката на няколко борови дървета, на две грубо сковани дървени маси. Водичков

извади кашона с подправките, в който бяха останали тубичките с горчицата, солта и половината от ароматните добавки. Друг кашон мигом цъфна на масата. В него се мъдреха няколко вида ножа, за всяка операция по един, малко, добре наточено секирче и други неизвестни на зяпачите инструменти.

Водичков нахлупи на главата си една широкопола сламена шапка, опасана с лента, на която пишеше Марлборо, плясна с ръце и подвикна:

– Хайде сега чираци, асистирайте!

В този момент инспекторът наистина заприлича на дон Хуан, ординареца на Панчо Виля. Присъстващите го зяпнаха изумени, а той уловил мига на изумление, с голяма сръчност и ловкост, започна да премята различните видове ножове в ръцете си. Цепне в месото дупка и току напъха там, парче сланина или бекон оваляни в чер пипер или идийско орехче. Един от присъстващите примлясна и попита:

– Къде си го учил тоя занаят бе, бате?

– На човек трябва да му иде отвътре. Това никъде не се учи, а се експериментира.

И-и-и...най важното е...! Да не се скъпиш откъм подправките!

След това Водичков нарязва бекона на тънки ленти и го фиксира с клечки за зъби към най-постните части от месото.

Минаха около два часа когато всичко беше готово за печене. През време на операцията, усетили апетитната миризма, рояци мухи налетяха на обработваните обекти. Местният полу глух и полу сляп хижарски пес, с жален и отчаян прегладнял поглед, възбудено обикаляше групата, накуцвайки с една от задните лапи. Те го прогонваха с викове, но той нахално пак се връщаше с надеждата, че най-накрая човеците ще проявят така желаните хранителни грижи към неговата кучешка особа.

От към асфалтирания път се появи тъмният „Мерцедес“ на шефа. Всеки уважаващ себе си шеф не би пропуснал да направи последна проверка за подготовката на такъв отговорен банкет. Та нали беше поканил цялата местна управа на града, тримата депутати от управляващата партия, градската духовна музика и двама от най-популярните чалга-певци на страната. Не биваше да се правят никакви фалове и издънки.

„Мерцедесът“ прекоси поляната и спря пред подготвените вече телета. Всичко живо затихна и се заслуша какво ще каже Шефа. Нали е Шеф! Трябва да се слуша! А Шефът, доволно усмихнат пристъпи, опипа отрочетата и възкликна:

– Браво момчета! Сега остава да ги изпечете добре! Ама...! Какви са тези лайна? – Всички погледнаха в посоката в която сочеше той.

Досега, посочените обекти на никого не бяха направили значително впечатление. Цялата поляна бе осеяна със свеж конски и говежди тор, нали животните се разхождаха на свобода.

– Я вие! Хващайте лопатите и почвайте да чистите! А вие там, веднага прибирайте животните зад оградата! И до утре, нито едно животно да не се пуска по поляната!

Всеки пое новите си задачи и тръгна да ги изпълнява. Конете и телетата бяха прибрани в заграденото пространство. Един от служителите намери от някъде количка и лопата и започна да чисти поляната. Останалите наобиколиха току що пристигналия камион и се заеха да разтоварват каси с безалкохолно, бъчонките с бира, бира-автоматите и хладилните витрини.

Слънцето захождаше бавно на запад, зад гористите баири, когато служителите на фирмата най-после привършиха работа. Остана само да се пренесат телетата до съоръжението за печене и да се разпали огъня.

По предварителни сведения, едно теле е трябвало да се пече около десет часа. Значи, необходимо е да се подготви достатъчно количество свежа жарава. Този път живата сила се оказа повече, така че пренасянето не беше никакъв проблем. То се извърши след като бе завършена операцията, „набучване на кол“. В случая колът представляваше две стоманени тръби завършващи със зъбно колело. Телетата акуратно бяха монтирани към съоръжението, фиксирани с тел и планки и намазани с използваната вече марина. Светнаха малкия прожектор над механизацията и започнаха разпалването на огромния, пирамидален куп букови чепеници, намиращ се в непосредствена близост до зоната на печене.

Пламна голяма клада. Някой домъкна каса с безалкохолно от най-различни видове. Друг извади бутилка с домашна ракия. Намериха се и няколко домати за салатата. Бяха забравили обаче вилиците. На всеки е ясно че доматената салата с пръсти не се яде. Малкият ресторант до хижата даде рамо на групата и субсидира тружениците с вилици. Май засега проблемите останаха назад! Разнебитеният касетофон бе включен и радио „Силвър“ насити планинската тишина с милата и родна чалга.

Приятно е да се седи до разгорял се огън високо в планината, да се гледа как бавно умира деня зад гористи върхари, да се усеща как вечерния хлад облива тялото и да се разсъждава върху един единствен проблем, който в случая имаше едно съвсем красиво име, „ЧЕВЕРМЕ“. Може би такива моменти са изживявали и нашите прадядовци преди векове. Няма обаче никой жив от тях за да го потвърди.

Чалгата се лееше. Огънят набираше мощ. Ракията подгръваше

душите. Групата, затворени зад оградата животни, гледаха и се чудеха. Какво имаше да гледат и се чудят? Човеците се канеха да пекаат чеверме!

Някъде около полунощ жарта беше се разгоряла добре. Започнаха да я хвърлят с лопата под печивото. Един нисък мъж, с вързана кърпа около врата включи двигателя и телетата се завъртяха бавно с предварително, теоретично изчислената скорост. Някой извика „Оле!“, друг, „Да е хаирлия!“, а трети като не знаеше какво да извика, започна да свирка пронизително с уста и да пляска с ръце.

Нощта се падна ясна и пълнолунна. Една огромна луна изгря на югоизток зад гористия хълм. Приятният хлад постепенно се превърна във пронизващ влажен студ. Героите отначало не даваха вид на зиморничави, но скоро всеки един от тях започна да търси някаква дреха за да се стопли. Някои се изхитриха и примъкнаха стол до огъня, където в осветително розово тлееше жаравата.

– Хей, откачи се веригата! – тревожно се обади инспектор Водичков, който неотменно следеше печивото.

Едното теле бе спряло да се върти. Металният прът се бе извадил от лагера и заплашваше да влоши технологията на печенето. Дребничкият мъж се засуети насам-натам, извади отнякъде едно парче тел, намести пръта и го привърза към винкела. Технологията бе спасена. Всички въздъхнаха с облекчение.

– Без тел, чук и пирон нищо не става! Така е при българчетата! – уточни Липо. Печенето продължи с повишено внимание и повишено наливане на алкохол.

– Шефът от това го беше най-страх! Затова не даваше да се докарва рано бирата. – коментира Водичков.

– От кое? – не разбра Кайчо.

– От това, че ще се напием и ще изгорим телетата. Затова много се колеба за бирата.

– Шефът знае, че всеки си носи пиене и затова добре е преценил положението. По добре бира от колкото домашна ракия. – обади се някой в тъмницата. – Кофтито в случая е, че бирата се пуска от автомати а в тая тъмница къде ще му търсиш автомат, ток и така нататък. Я дай ракията!

– Ти си прав! – обади се друг в тъмницата.

– Ха, наздраве! За шефа!

– И за чевермето!

Някои мислят, че през юли е много горещо. Нищо подобно! Той не

е бил значи високо в планината. Нощите там обикновено са мразовити и влажни, както получи в сегашния случай. Лошото бе, че лопатата за хвърляне на жарта се оказа само една. Притежателят и се разгриваше с нея, а другите трепереха, опитвайки се да преборят налягащата ги дрямка.

Радио „Силвър“ се постара да развесели положението с един кръшен ключек. Явно не успя, защото аудиторията бавно но стремително започна да се топи. Един се изтегна на задната седалка в „Москвича“ си. Друг се примъкна в окървавения пикап, не за да пие от кръвта разбира се. Трети се запъти към хижата, където Шефа предвидливо бе запазил две легла за депутатите. Проектът го предвиждаше. Край огъня останаха само най-отговорните субекти, инспектор Водичков и двамата му асистенти.

– Спасението е само в Колата! – сънливо промърмори Кайчо, разкърши рамене, изрече своето двайсет и първо „Бр-р-р!“ и примъкна касата с Кока кола край себе си. – Хайде, наздраве! За утрешния празник!

– И за певицата! – прозина се Липо.

Кока колата мигновено оказа своя възбуждащ ефект. Разсъни ги. Ободри ги. Наелектризира ги.

Минаваше вече петият час от печенето когато започна да се разсъмва. Конете зад оградата запръхтяха нетърпеливо. Разхождаше им се. Едва ли някой щеше да се съобрази с тяхното желание. Беше наредено да са вътре в оградата и точка. С утрото настъпваше и началото на фирмения празник.

Най-напред пристигна Пеци с бялата си „Мазда“. Кой е Пеци ли, ще запитате? Веднага ще Ви се отговори, че това е един от началниците без които не може да се започне нито един купон. Просто слабостта му бяха купоните, а след това вицовете. Кое е по-силното от двете? Трудно е да се отговори.

Като по невидима команда, всички важни участници в печенето се събраха около чевермето. Пеци доближи важно, изрече своето „Аха, добре!“, пресегна се с ножа и първи опита от месото.

– Ама шефа каза никой да не... – запротестира Водичков.

– Зная какво е казал шефа! Нали той ме прати! – Всички се усъмниха в думите му тъй като добре го познаваха, но никой не продума и дума. Ами ако наистина беше така?

– Още малко и е готово! – обяви Пеци и се пресегна към бутилката с ракия. – Хайде наздраве! За шефа!

– И за певицата! – обяви дребния механик.

– Ще видите какъв ключек ще върти с дупето си тая певица. – продължи замечтано Пеци. – Мно-о-о го обичам да я гледам по кабелната.

– Я вижте! Идват! – каза някой.

По асфалтираният път бавно слизаха наетите от фирмата автобуси. Те бяха напълнени със служители от всичките фирмени филиали. Хората надничаха любопитно през прозорците, сочеха с ръка към чевермето, говореха си нещо и се смееха.

След половин час пристигна и служебната охрана. Нали се очакваха скъпи депутатски гости, а както се знае скъпи гости без охрана не върви.

Пристигна и колата с журналистите от местната преса. Най накрая се появи и духовата музика заедно с автобусчето на певицата.

Ще попитате какво става с чевермето? Ами какво може да стане? То беше опечено, готово, полято със марина и най-вече опитано. Инспектор Водичков се изгуби някъде. След това се появи. Носеше един прът с българския трикольор. Помая се малко, а после го завърза с тел към винкела на съоръжението, грабна пръта с четката с която цяла нощ маза телетата и се изпъчи пред важния обект.

Шефът наближи. Пое ножа от ръката на Водичков и резна от печеното.

– Браво момчета! Добре е! Но никой да не яде преди да се даде на депутатите.

Разбрахме ли се!

– Ясно Шефе! Аз отговарям! – издекламира Пеци.

Бавно и постепенно под полиетиленовите навеси се настаняваха служителите. Духовата музика изрепетира „дайчовото хоро“ за загрявка. Акустичната уредба писна за миг. Някой се опитваше да я настройва. Бирените автомати заработиха усилено. Тук там електрически скари задимяха с печени кебапчета. С една дума празникът започваше.

Героите на чевермето бяха уморени. Те дремеха полупияни и недоспали край механизацията. Някой отъмкна столовете им и те се принудиха да седнат директно на тревата. Живите телета, затворени зад оградата, гледаха множеството и се чудеха.

На импровизираната трибуна в един миг се появи Шефа. Навалицата утихна. Той държа кратка, но прочувствена реч. За сплотяване на колектива, за още по-добри успехи на фирмата и за всичко най, най, ама най-хубаво което може да стане с божия и с депутатска помощ.

– Хайде сега наздраве! – завърши той и в тоя миг гръмна духовата музика.

Някой по-танцуваден поведе кръшно хоро. Атмосферата стана празнична. Край чевермето се нареди гладна опашка от хора.

Най-напред бяха напълнени блюдата за депутатите и за Шефа. След това за по-важните гости, за духовата музика и за журналистите, а най-накрая за оня който успее да се дореди.

Удивително как, но се оказа, че инспектор Водичков е имал много приятели. Дори той не знаеше откъде се появиха толкова много. Всички поглеждаха към чевермето, потупваха го по рамото, хвалеха го. Най-накрая някой, незнайно кой, му отмъкна стола на който седеше. Горкият, едва се държеше на крака от безсънната нощ. Пот на потоци се лееше от него. Застанал до печеното той се пресягаше, режеше и пълнеше с месо поднесените чинии. Някой от съмишлениците му го съжали и го смени. По тоя начин се смениха и приятелите около чевермето.

– Хей! Я вижте местния мафиоз, Джони – кенефа! – обаждането бе на Липо. Той явно познаваше добре градския бос на проституцията и наркотиците. Никой не го чу. Всички се бутаха за да докопат някоя и друга мръвка от чевермето.

Отнякъде се появи едно хубавичко моме с пищни дамски атрибути и омайна усмивка. То припна към чевермето, въртна се около Водичков и заяви:

– Шефът нареди да пригответе още четири порции. Ама да бъдат от най-добре опечените части, че някой казал, че имало недопечено.

Пеци тутакси разбута с лакти опашката и започна да реже и пълни чиниите с месо. Водичков, Кайчо и Липо гледаха прегладнели и сънени към чиниите. Те още не бяха опитали нито частица от своето произведение. Дребният механик, полупиян и мрачен се бе облегнал на пръта с българския триколюб и мърмореше нещо под носа си. Отнякъде се появи журналист и засвятка със светкавицата. Той детайлно документираше това важно събитие.

Кайчо, като най-любопитен, проследи с поглед красавицата, дето я беше пратил шефа и с удивление установи, че тя се запъти към Джони-кенефа. Самият мафиотски бос бе седнал със свитата си край една от масите пред малкото хижарско ресторантче и съсредоточено наблюдаваше множеството.

– Кой бие тупана, а кой събира парсата! – огорчено си каза Кайчо и се запъти към един бирен автомат. Там му наляха една пълна чаша със пенливата течност. Уморен и недоспал той се отпусна под сянката на няколко бора досами подиума. На него вече се бе изправила певицата и запяваше първата си песен. Кайчо отпи от бирата, въздъхна, след това се

зазяпа в подрънкващите пендари които звъняха по виещата и се талия.

Певицата започна да пее и танцува кръшен кючек. Уредбата гърмеше. Народът се впусна в танц. Един смелчага се качи на подиума под зоркия поглед на бодигарда и започна да прикляква и кърши таз край певицата. Беше вече достатъчно пиан. Навалицата му ръкопляскаше. Повече на него отколкото на певицата.

Край загасващия огън от чевермето бяха останали само два оголени животински скелета. Те се смееха ехидно на навалицата, на танцьорите и на цялата човешка природа.

Групичката телета, скупчени зад оградата, гледаха тъпо към трибуната, помръдваха с уши и приплясваха с опашки. Никое от тях не знаеше каква щеше да бъде близката му съдба.

КРАЙ

© 2004 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2934>]